

[Udenrigsministeren.]

hos de seks, hvor vi ikke — for nærværende i hvert fald — får del i toldafviklingen, vil der også kræves en ekstra indsats. I kommissionen har man draget konklusionen heraf ved på et møde i mandags at give grønt lys for udsendelse af 6 nye handelsattacheer, attachéer, som foreslås ansat på kontrakt og ikke på tjenestemandsbasis. Efter at kommissionen har givet grønt lys for disse nyansættelser, vil regeringen og udenrigsministeriet på sædvanlig måde gå videre med sagen over for de bevilgende myndigheder. Attacheerne skal udsendes til Bern/Zürich, Wien, Lissabon samt til at dække følgende områder: i Afrika: Nigeria/Ghana, Liberia; i Mellemamerika: San Salvador, Honduras, Costa Rica, Guatemala og Nicaragua; og i Asien: Singapore/Kuala Lumpur.

De erhvervsøkonomiske opgaver vil tilige gøre oprettelsen af nye chefsposter nødvendig, hvilket forberedes i kommissionen.

På det politiske område er forandringerne i forhold til førkrigstiden lige så iøjnefaldende. Dengang var vi neutrale. Nu er vi medlemmer af NATO. Dengang var vi yderst forsigtige medlemmer af Folkeforbundet. Nu er vi aktive medlemmer af FN.

Alt dette sammen med et stadig mere udbygget internationalt og nordisk samarbejde og med stadig flere kontakter til lande i alle verdensdele og under snart sagt alle politiske systemer, alt dette stiller større krav til arbejdet end tidligere såvel hjemme i ministeriet som ude på posterne.

Konklusionen kan kun blive, at hvor økonomisk man end er i sine dispositioner, kan det ikke undgås, at udenrigsministeriets virksomhed vil vokse. Ved sparsommelighed kan man begrænse den udgiftsforøgelse, som vil være nødvendig, for at opgaverne kan løses i overensstemmelse med de krav, erhvervslivet vil stille til os, og i overensstemmelse med de krav, en vågen udenrigspolitik inden for FN's, NATO's og det nordiske samarbejdes rammer vil stille til os. Men en nettonedgang i de samlede udgifter tror jeg ikke er mulig.

Ved vurdering af de beløb, udenrigstjenesten kræver — og jeg skal straks komme ind på de konkrete tal — må man have i tankerne, at det, vi i øjeblikket bruger for

at varetage vore interesser og vise flaget ude omkring i verden, dog kun udgør 3-4 pct. af det beløb, vi afser til landets forsvar.

Jeg skal nu vende mig til forslaget enkelte punkter. Det må være rigtigt at gøre opmærksom på, at udgifterne ved udenrigstjenesten ikke som anført i forslaget andrager 56,6 mill. kr., men kun 38,9 mill. kr., idet kontingenter til Danmarks medlemskab i internationale organisationer samt vort bidrag til underudviklede lande naturligvis må trækkes fra, selv om de posteres under udenrigsministeriets budget.

Den ærede ordfører for forslagsstillerne sagde, at handelsforhandlinger i stort omfang føres af specielt udsendte delegationer, ikke af den stedlige diplomatiske repræsentation. Ja, sådan har det været i adskillige år, men det gør jo ikke den stedlige repræsentation overflødig. Forhandlinger, som en delegation slutfører på få dage, har måske været under forberedelse på stedet gennem uger eller måneder.

Videre rejser man i forslaget tanken om nedlæggelse af de nordiske ambassadeposter. En sådan tankes gennemførelse måtte i hvert fald forudsætte gensidighed fra de andre nordiske landes side. I Norge har den norske udenrigsminister imidlertid for nylig direkte advaret mod tanken, og fra svensk og islandsk side står man også fremmed over for den. Jeg tror, at ideen bl. a. beror på en overvurdering af, hvor langt det nordiske samarbejde i praksis er nået frem. Under en behandling af et tilsvarende spørgsmål i det svenske førstekammer i februar i år udtalte den forhenværende ambassadør Boheman, nu repræsentant for det svenske folkeparti — hvis jeg må have lov til at citere — at

„vi ved alle, at det er en ganske enkel ting for Sveriges udenrigsminister at tage telefonen og tale direkte med sine kolleger i Oslo og København, og det samme gælder vel de øvrige regeringsmedlemmer, men på den anden side er der stadig væk en række rent administrative opgaver, som skal udføres, og som påhviler ambassaderne i måske større omfang end tidligere. Skulle man afskaffe ambassaderne, er jeg overbevist om, at man i stedet måtte etablere et general-konsulat med nøjagtigt samme personale og til samme udgifter. Jeg tror derfor